קדושת לוי — כי תצא

כי יקרא קן צפור כו' (דברים כב, ו). כבר נודע שיש ב' התעוררות התעוררת דלעילא והתעוררות דלתתא ואין האדם רשאי לסמוך עצמו על התעוררות דלעילא, רק ליהנות מיגיע כפו להתעורר מעצמו ואז נחה עליו רוח ה' התעוררות דלעילא, כי הקדוש ברוך הוא יהיב חכמה לחכימין, כאשר מתעורר עצמו והוא בבחינת חכם כבר אז השם יתברך יהיב חכמה ושולח לו התעוררת העליון. אמנם כשהתינוק קטן האם צריכה להטות עצמה להתינוק שיניק כן השם יתברך כשאין לאדם שכל כלל שיוכל להתעורר מעצמו שולחין לו התעוררת דלעילא. ודע שכתב הט"ז בשלחן ערוך סימן א', שיהא הוא מעורר השחר ולא השחר מעורר אותו, רוצה לומר שיהא הוא מעורר על ידי עצמו השחר, היינו התעוררת עליון ולא השחר מעורר אותו עיין שם, וזה שכתוב כי יקרא קן צפור, צפור, מלשון צפרא, דהיינו בהירות, רוצה לומר כשיקרה לך בהירות והתעוררות עליון יאיר עליך בדרך פירוש בדרכי ה' בהליכות עולם הבא, דהיינו במעשים טובים או בעץ עץ החיים זו התורה. והאם רובצת על האפרוחים, פירוש מחמת שאתה עדיין אפרוח קטן בדעת להתעורר עצמך לכן צריך האם אימא עילאה לרבץ עליך בתחילה. הגם שהמדה ליהב חכמה לחכימין, אמנם אתה אין לך שכל שתהא תוכל להתעורר עצמך מלתתא ואף על פי כן לא תקח האם על הבנים, לא תסמוך על התעוררות דלעילא מה שאימא עילאה רובץ על כו', דהיינו עליך. למען ייטב לך, פירוש על ידי התעוררות שלך יש להבורא יותר תענוג כמאמר חכמינו ז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, התענוג שמביאים בבורא הוא נקרא פרנסה ונמצא על ידי התעוררת שלך יש להשם יתברך יותר תענוג ולפי רבות התענוג ירבה השכר שלך ויהיה טוב לך. וזהו והארכת ימים, פירוש עוד טובה יגיע לך על ידי שתתעורר עצמך במעלת הקדושה מצד מעשיך הטובים אז יהיה מקום להתעוררות עליון להיות זמן רב אצלך, מה שאין כן כשבא התעוררות עליון מקודם שאתה בחוסר כל אין מקום להתעוררות לשרות בו זמן רב. וזהו והארכת ימים מלשון הבהירות דהיינו הבהירות שנתן לך מלעילא תגרום שתאריך אותו שיהיה אצלך זמן רב. שלח תשלח את האם, פירוש שלח מלשון הפשטה, והיינו להפשיט אותך מגשמיות כשאתה רוצה. האם הוא התעוררת עליון למען יהיה מנוח לכף רגלה על מה לשרות:

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך (דברים כב, ח). הכלל הוא, כשמגיע לאדם איזה שמחה מהבורא ברוך הוא אזי יראה לדבר דבורים להביא השמחה באותיות בתורה ובתפלה ושירות ותשבחות בכדי לדבק השמחה למעלה בבורא ברוך הוא. וזהו הרמז כי תבנה בית חדש, כשמגיע לך שמחה חדשה. ועשית מעקה, לעלות השמחה על ידי אותיות כנ"ל. וזהו מעקה, כי המעקה יבנה למעלה למעלה. וזהו הרמז לגגך, כדי להביא השמחה באותיות. וידוע, כי כח המנענע בכל האותיות הוא השם הוי"ה ברוך הוא הרצון באותיות משם הוי"ה. וזהו גג"ך, גימטריא כ"ו:

לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים (דברים כג, ד). הכלל הוא, שישראל נקראו בני בכורי, הרצון בזה שכל שפע נשפע על ידי תפארת ישראל ומהתמצית יונקים כל האומות על ידי תפארת ישראל ונמצא כל האומות הם צריכים להחזיק טובה לישראל על זה. והנה עמון ומואב כחשו זאת שעיקר השפע לתפארת ישראל והם המשפיעים לכל העולם. וזהו אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים:

ושכב בשלמתו. פירוש, כי האדם צריך לצמצם לעשות איזה דברים כדי שיוכל לקבל השפע מאת הבורא יתברך ושלמה נקרא מלבוש. וזהו הפירוש על ידי מה יוכל לעשות צמצום, על ידי ושכ"ב, היינו שין תלת ראשין וכ"ב אותיות:

וברכך ולך תהיה צדקה לפני ה' אלהיך (דברים כד, יג). ועיין פירוש רש"י. ונראה לבאר כך, כי כשיחזור המשכון לעני בוודאי העני יברך אותו ונמצא אפשר יעשה זאת למען יברך אותו העני. ולזה מבאר הפסוק שאל יעשה זאת בכוונה הנ"ל, רק יעשה למען ה' ולא יצפה לברכת העני בשביל זה. וזהו הרמז ולך תהיה צדקה, אתה תעשה הצדקה הזאת כשתעשה המצוה. לפני ה' אלהיך, פירוש כשתעשה המצוה רק בשביל ציווי הבורא יתברך ולא בשביל ברכת העני: